

Z EVROPSKÉ UNIE

Poradní orgány Evropského společenství

Mezi poradní orgán Evropského společenství patří Hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů.

Hospodářský a sociální výbor

Hospodářský a sociální výbor (HSV) byl zřízen smlouvou o EHS jako poradní orgán zastupující zájmy různých skupin hospodářského a sociálního života. Předkládá svá stanoviska Evropské komisi a Radě k otázkám, které jsou v zájmu Společenství.

Členy Výboru jmenuje Rada na čtyři roky jednomyslným usnesením. Členové Výboru jsou jmenováni osobně a nesmějí od nikoho přijímat příkazy. Výbor volí ze svého středu předsedu a předsednictvo.

Členové HSV jsou organizováni ve třech skupinách: zaměstnanci, zaměstnavatelé a různé zájmy, tj. svobodná povolání, družstva, obchodní komory a svazy spotřebitelů. Předseda odpovídá za plynulou činnost HSV. Jeho úkolem je řídit a koordinovat činnost jednotlivých pracovních orgánů (pracovních skupin) a určovat jejich zaměření.

Rada a Komise mohou Výboru poskytnout slyšení v rámci rozhodovacího procesu, pokud to považují za účelné. V určitých případech stanovených smlouvou jsou Rada a Komise povinny vyslechnout před svým rozhodnutím stanovisko Výboru. Od roku 1972 má Výbor právo vydávat stanovisko k jakékoliv otázce, která se týká zájmů Společenství.

S ohledem na své složení je Výbor kvalifikován vyjadřovat se k otázkám jednotného vnitřního trhu. Na žádost Evropského parlamentu, Komise a Rady sleduje vytváření jednotného trhu a upozorňuje na poruchy v jeho fungování. Dvakrát ročně organizuje „Fórum o jednotném trhu“ za účasti odborníků z členských států Unie.

Amsterodamská smlouva (1997), na základě výsledků mezivládní konference 1996–1997, rozhodla rozšířit oblasti, v nichž budou vyžadovány konzultace HSV.

HSV udržuje vztahy s obdobnými organizacemi na mezinárodní, národní i regionální úrovni.

HSV má generální sekretariát v čele s generálním sekretářem. Od ledna 1995 sdílí s Výborem regionů společné služby. Hospodářský a sociální výbor má sídlo v Bruselu.

Výbor regionů

Výbor regionů byl zřízen Smlouvou o Evropské unii (1992). Je poradním orgánem Rady a Evropské Komise. V mnoha otázkách regionální politiky musí být povinně konzultován. Jeho úkolem je zastupovat zájmy regionálních a komunálních územních správ v Evropské unii a umožnit jejich spolupráci při utváření integračního procesu.

Výbor se skládá z představitelů regionálních a komunálních správ a jejich zástupců. Na návrh členských států je jednomyslně jmenuje Rada na čtyřleté období. Výbor regionů se skládá výlučně z politických představitelů. V jeho prvním funkčním období (1994–1998) je tvořen přibližně z poloviny zvolenými zástupci regionálních orgánů a z poloviny zástupci komunálních orgánů.

Stanoviska Výboru jsou posuzována podle charakteru otázky v osmi stálých odborných komisích a čtyřech subkomisích a jsou předkládána plénu ke schválení. Spolupráce mezi členy Výboru regionů probíhá v rámci frakcí politických stran, z nichž se zatím konstituovaly čtyři: Evropská lidová strana, Evropská sociálně demokratická strana, liberálové a radikálové.

Výbor též zřídil Zvláštní komisi pro institucionální otázky, která má přispívat k diskusi o reformě institucí Unie.

Výbor regionů vypracoval stanoviska k otázkám týkajícím se strukturálních fondů, komunálního volebního práva pro občany EU, k Zelené knize o audiovi-

zuální politice Unie, k otázkám rozvoje transevropské sítě letišť, k rozvoji venkovské turistiky.

Amsterodamská smlouva (1997) na základě výsledků mezivládní konference 1996–1997 rozhodla rozšířit

oblasti, v nichž budou vyžadovány konzultace Výboru regionů.

V čele správy Výboru regionů je generální tajemník. Výbor regionů má sídlo v Bruselu.

- bt -

Převzato z Evropská společenství – První pilíř Evropské unie

Velký Evropan Jacques Delors

Narozen v roce 1925. Francouzský ekonom a levicový politik, bývalý předseda Evropské komise (1985–1995).

J. Delors vyrůstal v tradiční katolické rodině, což ovlivnilo jeho pozdější politické názory. *J. Delors* patřil k nové generaci francouzských levicových politiků, kteří v sedmdesátých letech převzali vedení v Socialistické straně. *J. Delors* se nejprve angažoval jako odborový aktivista, poté se stal členem plánovací komise, která byla jednou z institucí zděděných po *J. Monnetovi*. Získané zkušenosti formovaly jeho názory na ekonomii, které později uplatnil i jako předseda Evropské komise. Krátce by se daly shrnout jako odmítnutí keynesiánství, propagace volného trhu s regulačními mechanismy státu a sociální dialog vedoucí k „dynamickým kompromisům“ sociálních aktérů. Po vítězství *F. Mitterranda* v prezidentských volbách (1981) se *J. Delors* stal ministrem financí, který byl nucen provádět tvrdší úsporná opatření. Odchod z této funkce mu umožnil nástup do úřadu předsedy Evropské komise (1985). Jeho dekáda v čele Komise patřila k nejdůležitějším v celé historii Evropských společenství (ES). Během jeho úřadování došlo k převratným změnám jak uvnitř ES, tak i v mezinárodní politice. *Delorsova* Komise iniciovala Jednotný evropský akt (JEA) (1986), kterým se završilo budování jednotného evropského trhu. Díky JEA se zavedlo poprvé v historii ES hlasování kvalifikovanou většinou, zvýšily se rozhodovací kompetence Evropského parlamentu i kompetence Evropské komise na úkor členských států v hospodářské a sociální politice. V roce 1987 Komise připravila tzv. „*Delorsovy*“ balíky, které reformovaly rozpočtovou politiku, společnou zemědělskou politiku a struktu-

rální fondy. Po úspěšné kampani pro zavedení těchto nezbytných reforem se *Delorsova* pozornost obrátila k sociálním aspektům. Jeho Komise navrhla Sociální chartu (1989) a kladla velký důraz na sociální dialog a dimenzi. V roce 1988 *J. Delors* zahájil kampaň za vytvoření Evropské měnové unie (EMU) a poté podpořil snahy Německa a Francie i na vytvoření politické unie. Tyto snahy vyústily v Maastrichtskou smlouvu (1992). Komise se stala pod vedením *J. Delorse* jakýmsi motorem evropské integrace, kdy už sama začala navrhopvat další integrační kroky a body jednání. Během *Delorsovy* dekády došlo k převratným změnám, které značně přiblížily fungování ES k představě jejich zakladatelů. Evropská unie začala připomínat federální uspořádání. Sám *J. Delors* vyznával *Monnetovu* zásadu, že ekonomická spolupráce povede i ke spolupráci politické. Proto nechal vypracovat Bílé knihy, jež mapovaly přetrvávající potíže a vyjmenovávaly kroky vedoucí k jejich odstranění. Ve věci evropské integrace dosahoval *J. Delors* mezi jednotlivými politickými aktéry také kompromisů. Používal metodu neformálních domluv a dohod. Sám se osvědčil jako výborný vyjednávač a diplomat, který měl jediný cíl: posílit Evropskou unii.

Univerzita Karlova v Praze na návrh Právnické fakulty 20. září 1990 udělila *J. Delorsovi* vědeckou hodnost doktor honoris causa právních věd „za mimořádné zásluhy při rozvíjení principů kulturních a humanistických tradic společné Evropy a za úsilí o přechod z ekonomického na politické sjednocení v duchu jednotného Evropského aktu“.

Informace z internetu